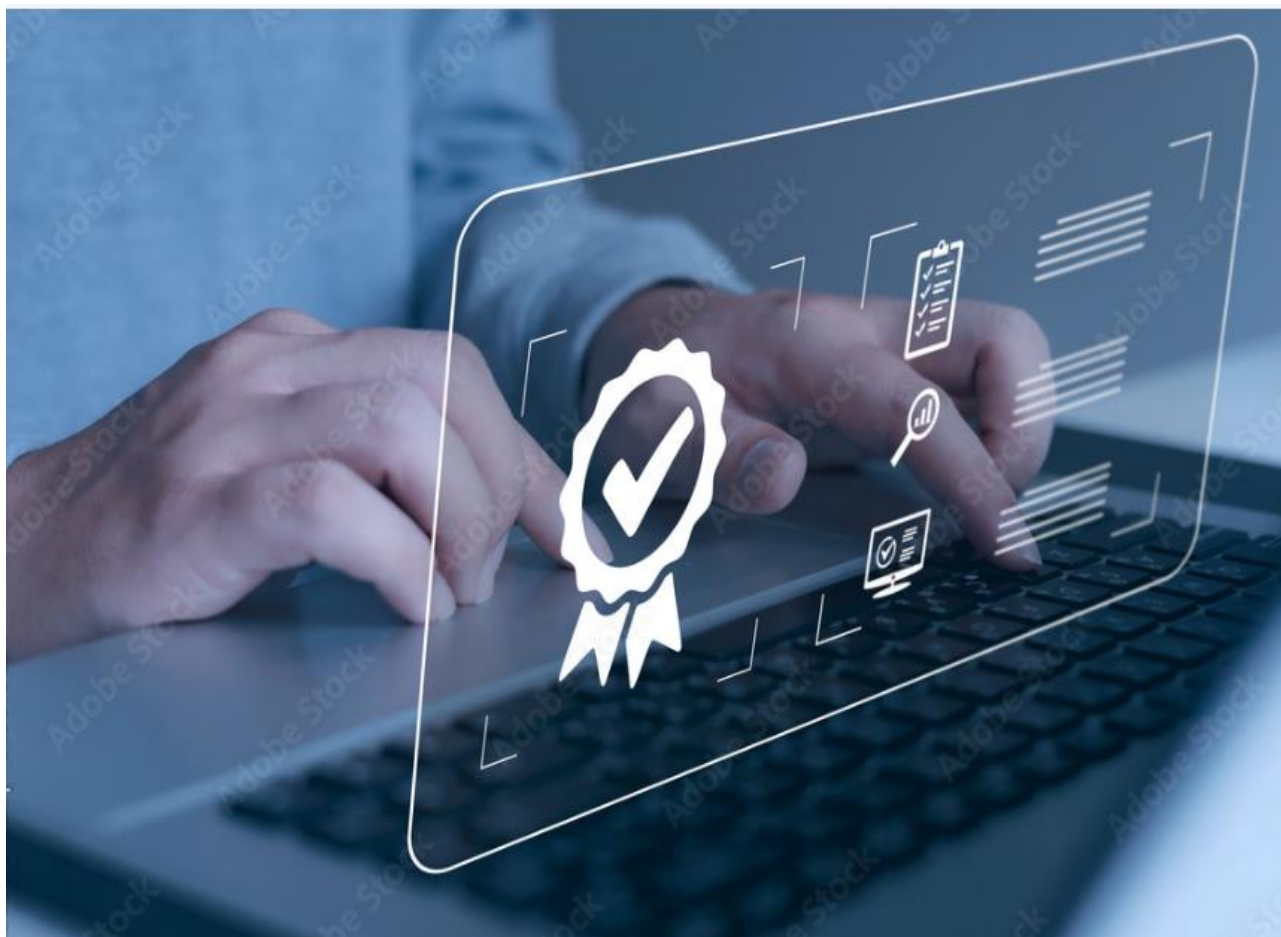

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΥΕΕ/01/2024**

22 Απριλίου 2024

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη	1
2.	Εισαγωγή.....	3
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	4
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	4
3.2	Σκοπός του ελέγχου.....	4
3.3	Μεθοδολογία	5
3.4	Κριτήρια ελέγχου.....	6
4.	Σύνοψη αποτελεσμάτων των ετών 2021 και 2022	7
4.1	Οικονομικά αποτελέσματα των ετών 2021 και 2022 και υλοποίηση Προϋπολογισμού	7
4.2	Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα	9
4.3	Προσωπικό που υπηρετεί στην ΥΕΕ	10
4.4	Μηχανοκίνητα οχήματα.....	10
4.5	Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι.....	10
5.	Ευρήματα από τον έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας	11
6.	Ευρήματα διερεύνησης καταγγελίας.....	12
6.1	Ενδεχόμενη ανάρμοστη συμπεριφορά ή αμελής εκτέλεση καθηκόντων από την Έφορο.....	12
7.	Γενικά συμπεράσματα	14
8.	Γενικές συστάσεις	15

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Έφορος	Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου
ΥΕΕ	Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
ΥΣ	Υπουργικό Συμβούλιο

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος.

1. Σύνοψη

Στο πλαίσιο των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ) για τα έτη 2021 και 2022, το οποίο επιλέχθηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, στο πλαίσιο του οικονομικού ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, στην Έκθεση αυτή περιλαμβάνεται και ένα θέμα που διερευνήθηκε από την Υπηρεσία μας και που αφορά επόμενες χρονικές περιόδους, το οποίο προέκυψε μετά από καταγγελία.

Από τον έλεγχο των πιο πάνω συναλλαγών δεν προέκυψαν ουσιώδη ευρήματα προς αναφορά. Για το θέμα της διερεύνησης της καταγγελίας αναφέρονται συνοπτικά τα πιο κάτω:

Με βάση την καταγγελία, Λειτουργός της ΥΕΕ συμμετείχε στις δράσεις, στη διοίκηση και σε δημόσιες δραστηριότητες, συγκεκριμένης εταιρείας (Εταιρεία), και, για κάλυψη της παρανομίας, η σύζυγός του (αντί του ιδίου) εμφανίζεται ως διευθύντρια και ως κατέχουσα το 67% των μετοχών της Εταιρείας. Η καταγγελία υποβλήθηκε από εταιρεία, που είναι ανταγωνίστρια της Εταιρείας, υπό μορφή διαμαρτυρίας αφού ο εν λόγω Λειτουργός μετείχε, εκ μέρους της ΥΕΕ ως αναθεωρητής, στο Συμβούλιο Θεώρησης Ποιότητας του έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από συγκεκριμένο Υφυπουργείο στην καταγγέλλουσα εταιρεία και καλείτο να εκφράσει άποψη επί των παραδοτέων της, γεγονός που δημιουργούσε κατάσταση σύγκρουσης συμφέροντος.

Ο εν λόγω Λειτουργός δεν διέψευσε τη συμμετοχή του στην Εταιρεία, ισχυρίστηκε όμως ότι δεν δημιουργείται οποιοδήποτε θέμα σύγκρουσης συμφέροντος αφού στις διάφορες επιτροπές που συμμετέχει, ενεργεί με συμβουλευτικό ρόλο.

Η Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου (Έφορος) παρείχε πλήρη κάλυψη στον Λειτουργό απαντώντας στον αρμόδιο Υφυπουργό, που είχε επίσης λάβει την καταγγελία και ζητούσε σχόλια, ότι, μεταξύ άλλων, η ΥΕΕ διατηρεί λεπτομερή αρχεία με την τήρηση του ωραρίου των υπαλλήλων και δεν έχει εντοπιστεί οποιαδήποτε παραβίαση από τον εν λόγω Λειτουργό, καθώς επίσης και ότι πρόκειται για εξάιρετο συνάδελφο, γνώστη του αντικειμένου του, ίσως ο μοναδικός στην Κύπρο. Επίσης, πληροφόρησε τον Υφυπουργό ότι δεν είναι σε θέση να γνωρίζει πώς διαθέτει τον προσωπικό του χρόνο ο συγκεκριμένος Λειτουργός.

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της προς τον Υπουργό Οικονομικών, ως Πρόεδρο Συμβουλίου Εσωτερικού Ελέγχου, αφού τον ενημέρωσε για τα πιο πάνω, εξέφρασε την έκπληξή της από τον χειρισμό που έτυχε η συγκεκριμένη καταγγελία από την Έφορο, η οποία όφειλε να διεξάγει, χωρίς καθυστέρηση, πειθαρχική διερεύνηση της υποβληθείσας καταγγελίας κατά του λειτουργού της, που συνοψίζεται στο ότι, χρησιμοποιώντας ως βιτρίνα τη σύζυγό του, κατέχει και διευθύνει ιδιωτική εταιρεία με τεράστιο κύκλο εργασιών. Τούτο, θα ήταν υποχρέωση της Εφόρου να πράξει εάν προϊστατο οποιασδήποτε υπηρεσίας, πόσο μάλλον της ΥΕΕ που αναμένεται να τηρεί πολύ πιο αυστηρά πρότυπα ηθικής δεοντολογίας. Αντί τούτου, υποβάθμισε το θέμα κατά ένα απαράδεκτο

τρόπο, συμπεριφορά που θα έπρεπε να διερευνηθεί κατά πόσο αρμόζει στο αξίωμα που κατέχει, λόγω της φύσεως των αρμοδιοτήτων της ή κατά πόσο συνιστά αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.

Σημειώνεται ότι μετά την πιο πάνω επιστολή μας, και αφού στο μεταξύ στις 31.10.2023 ο αρμόδιος Υφυπουργός ενημέρωσε την Έφορο ότι δεν επιθυμεί την περαιτέρω εμπλοκή του εν λόγω λειτουργού στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στα έργα του Υφυπουργείου του, η Έφορος αποφάσισε να μην αναθέτει στον υπό αναφορά λειτουργό την παροχή τέτοιων συμβουλευτικών υπηρεσιών ούτε και σε άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, σε σχετική απάντησή του, πληροφόρησε την Υπηρεσία μας ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν συμμερίζεται τη θέση μας ότι ο χειρισμός του θέματος από την Έφορο είναι τέτοιος ώστε να πρέπει να διερευνηθεί κατά πόσο συνιστά ανάρμοστη συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση ότι το θέμα θα έπρεπε να απασχολήσει το αρμόδιο όργανο, δηλαδή το Υπουργικό Συμβούλιο.

2. Εισαγωγή

Η ΥΕΕ της Δημοκρατίας δημιουργήθηκε σύμφωνα με τον περί Εσωτερικού Ελέγχου Νόμο (Ν. 114(I)/2003), είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία και διενεργεί έλεγχο στη Δημόσια Υπηρεσία, στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στην Αστυνομία, στο Στρατό και στην Εθνική Φρουρά. Η αποστολή της ως κεντρική αρχή για τη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου είναι κυρίως η ενδυνάμωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου αλλά και ο ρόλος της συμβουλευτικός προς τους ελεγχόμενους οργανισμούς ώστε να γίνονται πιο παραγωγικοί και να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία τους με στόχο πάντοτε το καλώς νοούμενου δημόσιο συμφέρον, τη χρηστή διοίκηση και την προσφορά υψηλής ποιότητας υπηρεσιών με ελαχιστοποίηση του κόστους.

Πέραν των πιο πάνω αρμοδιοτήτων της, η ΥΕΕ έχει επίσης ορισθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) ως η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου που διενεργεί τον έλεγχο στα διάφορα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλους Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς στην Κύπρο. Οι αρμοδιότητες της έχουν καθοριστεί σε αποφάσεις του ΥΣ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αποστολή τη διενέργεια ελέγχων σ' όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και με ρόλο τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των αρμοδίων φορέων σε σχέση με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς καθώς και τη δειγματοληπτική επαλήθευση της ορθότητας και νομιμότητας των δαπανών που πιστοποιούνται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο στόχος αυτού του ελέγχου είναι η ΥΕΕ να εκφέρει προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την επαγγελματική της γνώμη κατά πόσο το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά ώστε να διασφαλίσει την κανονικότητα και τη νομιμότητα των δαπανών που έχουν διεκδικηθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Το Συμβούλιο Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζει την ανεξαρτησία της ΥΕΕ, παρακολουθεί τα αποτελέσματα και την ποιότητα των εργασιών της και ενημερώνει σχετικά το ΥΣ, στο οποίο εισηγείται επίσης τα κατάλληλα μέτρα για την ενδυνάμωση του εσωτερικού ελέγχου στο Δημόσιο Τομέα,

Ο Έφορος διορίζεται από το ΥΣ για περίοδο έξι ετών και δυνατότητα ανανέωσης για μια ακόμη περίοδο και είναι υπεύθυνος για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του σχετικού Νόμου. Το ΥΣ με σχετική Απόφασή του ημερ. 24.11.2021, με τη λήξη της θητείας της Εφόρου που διορίστηκε στις 7.12.2015, ανανέωσε τη θητεία της για ακόμη έξι έτη από τις 7.12.2021 έως 6.12.2027.

Όραμα της ΥΕΕ είναι αυτή να καταστεί ένας από τους βασικούς πυλώνες του εκσυγχρονισμού και της αναμόρφωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας διασφαλίζοντας την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα στη λειτουργία της κρατικής μηχανής, στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν η εξακρίβωση της ορθότητας και της κανονικότητας δείγματος συναλλαγών της ΥΕΕ που επιλέχθηκε βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

3.3 Μεθοδολογία

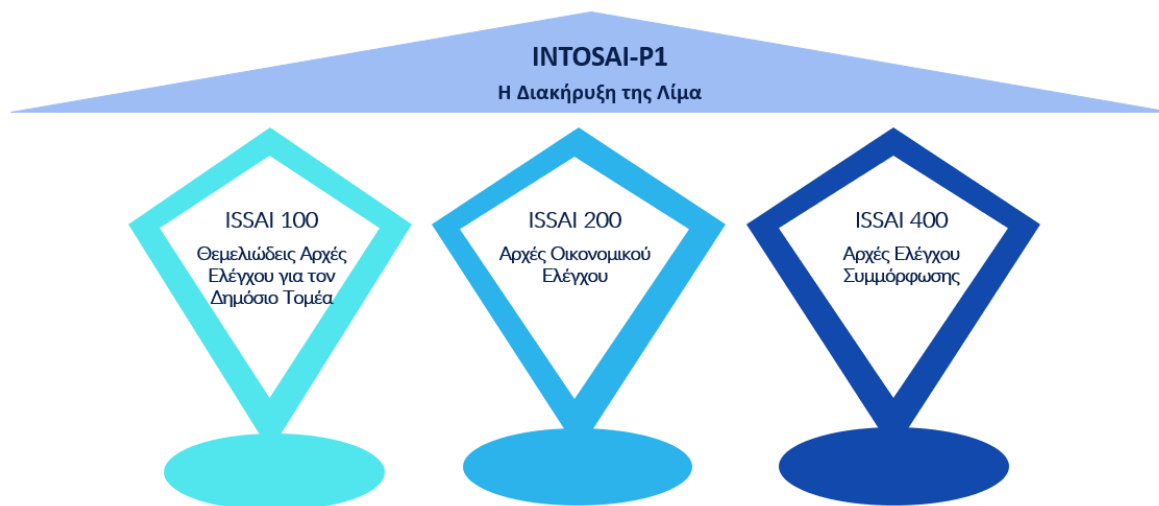
3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με το Πλαίσιο Επαγγελματικών Διακηρύξεων που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI), τα οποία αποτελούν μέρος του πιο πάνω Πλαισίου, διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η "Magna Carta" στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το

Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Με βάση το Πρότυπο ISSAI 200, ο οικονομικός έλεγχος στοχεύει στη συλλογή επαρκών κατάλληλων τεκμηρίων που να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, υπό τη μορφή ελεγκτικής γνώμης ή/και άλλης έκθεσης, ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται δίκαια ή/και σε συμμόρφωση με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς και το κανονιστικό πλαίσιο.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από την ΥΕΕ, σε επισκόπηση εγγράφων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια τηλεφωνικών συνεντεύξεων με το προσωπικό της ΥΕΕ.

Ο έλεγχος καλύπτει τα έτη 2021 και 2022.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

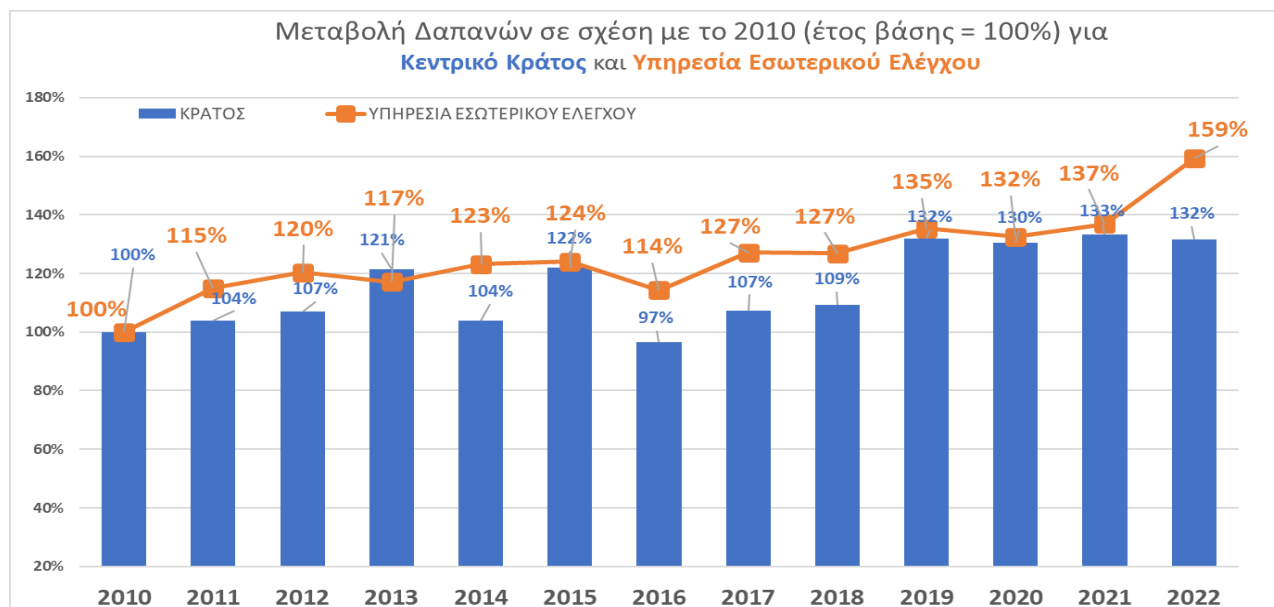
Για σκοπούς του οικονομικού ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- ◆ Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και οι σχετικές εγκύκλιοι.
- ◆ Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και οι σχετικές εγκύκλιοι.
- ◆ Ο περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμος του 2021 (Ν.2(ΙΙ)/2021).
- ◆ Ο περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμος του 2021 (Ν.56(ΙΙ)/2021).

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων των ετών 2021 και 2022

Στο πιο κάτω γράφημα φαίνονται οι πραγματικές δαπάνες από το 2010 μέχρι το 2022 και σύγκριση της ποσοστιαίας αύξησης των δαπανών της ΥΕΕ και της ποσοστιαίας αύξησης των συνολικών δαπανών της Δημοκρατίας.

Οι πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζουν συνοπτικά στοιχεία για τα έτη αναφοράς. Τα στοιχεία των πινάκων στις παραγράφους 4.1 και 4.2 λήφθηκαν από την ΥΕΕ και συμφωνούν με τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης (FIMAS).

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα των ετών 2021 και 2022 και υλοποίηση Προϋπολογισμού

α. Συνοπτικά

Αποτελέσματα ετών	2021	2022
	€	€
Έσοδα	37.129	132.874
Δαπάνες	1.992.709	2.317.596

β. Έσοδα

Κατηγορία Προϋπολογισμού 2021	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Θετική/(αρνητική) απόκλιση εσόδων	Ποσοστό θετικής/(αρνητικής) απόκλισης
	€	€	€	%
Χορηγίες ΕΕ	146.000	26.180	(119.820)	(82)
Άλλα έσοδα	0	10.949	10.949	100

Κατηγορία Προϋπολογισμού 2022	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Θετική/(αρνητική) απόκλιση εσόδων	Ποσοστό θετικής/(αρνητικής) απόκλισης
	€	€	€	%
Χορηγίες ΕΕ	20.000	28.560	8.560	43
Άλλα έσοδα	0	104.314	104.314	100

γ. Δαπάνες

Κατηγορία Προϋπολογισμού 2021	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Δαπάνη μισθοδοσίας αξιωματούχου	103.390	103.389	1	0
Δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού (Σημ. 1)	1.656.757	1.490.719	166.038	10
Λειτουργικές δαπάνες	847.955	386.439	461.516	54
Προγράμματα Χρηματοδοτούμενα από Ξένους Οργανισμούς ή/και Άλλες πηγές	10	0	10	100
Αγορά εξοπλισμού	6.430	5.369	1.061	17
Έργα Συγχρηματοδοτούμενα από Κοινοτικούς Πόρους	25.000	6.793	18.207	73

Κατηγορία Προϋπολογισμού 2022	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Δαπάνη μισθοδοσίας αξιωματούχου	104.698	104.698	0	0
Δαπάνες προσωπικού (Σημ. 1)	1.722.901	1.618.397	104.504	6
Λειτουργικές δαπάνες	903.412	587.669	315.743	35
Προγράμματα Χρηματοδοτούμενα από Ξένους Οργανισμούς ή/και Άλλες πηγές	10	0	10	100
Αγορά εξοπλισμού	30	0	30	100
Έργα Συγχρηματοδοτούμενα από Κοινοτικούς Πόρους	30.000	6.832	23.168	77

Σημείωση 1: Η κατηγορία «Δαπάνες προσωπικού» περιλαμβάνει και τη δαπάνη μισθών για τα άτομα που οργανικά ανήκουν στην ΥΕΕ, αλλά υπηρετούν σε άλλα Υπουργεία/Τμήματα. Δεν περιλαμβάνει δαπάνες για εναλλάξιμο προσωπικό που υπηρετεί στην ΥΕΕ ή για προσωπικό άλλων Υπουργείων/Τμημάτων που υπηρετεί με απόσπαση στην ΥΕΕ.

4.2 Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12	2021	2022
	€	€
Εισπρακτέα ποσά	0	0
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	38.392	132.834
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	0	0

Τα στοιχεία των πινάκων στις παραγράφους 4.3 – 4.5 παρουσιάζονται αυτούσια, όπως υποβλήθηκαν από την ΥΕΕ, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο, επιπρόσθετα, ζητήσαμε εύλογη διαβεβαίωση για την ορθότητά τους, η οποία δόθηκε.

4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στην ΥΕΕ

	2021	2022
Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	24	26
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	3	3
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	0	0
Εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου	3	3
Εργοδοτούμενοι ορισμένου χρόνου	0	0
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	3	3
Σύνολο	33	35

4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα

	2021	2022
Αριθμός οχημάτων	1	1
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	2.080	1.711
	€	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	214	225

4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο 2021 & 2022 €	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
Λεωφ. Λεμεσού 13, Λ/σία (3 ορόφοι)	1.344	203.112	17/09/2010	01/09/2019	31/08/2024

---

5. Ευρήματα από τον έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η Υπηρεσία μας, στο πλαίσιο του ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας για τα έτη 2021 και 2022, επέλεξε για έλεγχο, με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία, συνολικά πέντε συναλλαγές ανά έτος που αφορούσαν στην ΥΕΕ, εκ των οποίων οι τρεις και τέσσερις, αντίστοιχα, αφορούσαν σε δαπάνες μισθοδοσίας.

Από τον έλεγχο της ορθότητας και της κανονικότητας των εν λόγω συναλλαγών, δεν προέκυψαν ουσιώδη ευρήματα προς αναφορά.

6. Ευρήματα διερεύνησης καταγγελίας

6.1 Ενδεχόμενη ανάρμοστη συμπεριφορά ή αμελής εκτέλεση καθηκόντων από την Έφορο

Σύμφωνα με καταγγελία που υποβλήθηκε από δικηγορικό γραφείο προς την ΥΕΕ, στις 4.5.2023, εκ μέρους πελατών του (καταγγέλλουσα εταιρεία), Λειτουργός της ΥΕΕ συμμετέχει στις δράσεις συγκεκριμένης εταιρείας (Εταιρεία), η οποία είναι ανταγωνίστρια της καταγγέλλουσας εταιρείας. Η καταγγέλλουσα εταιρεία, παρέθεσε αριθμό στοιχείων και εγγράφων προς τεκμηρίωση του ισχυρισμού αυτού.

Από διερεύνηση της Υπηρεσίας μας, διαπιστώσαμε ότι η σύζυγος του εν λόγω λειτουργού, κατέχει το 67% των μετοχών της Εταιρείας, ενώ το 33% ανήκει σε άλλο πρόσωπο. Τα δύο αυτά πρόσωπα είναι και οι διευθυντές της Εταιρείας.

Το ζήτημα που εγέρθηκε από την καταγγέλλουσα εταιρεία, είναι ότι ο Λειτουργός μετέχει, εκ μέρους της ΥΕΕ, ως αναθεωρητής στο Συμβούλιο Θεώρησης Ποιότητας του έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από συγκεκριμένο Υφυπουργείο στην καταγγέλλουσα εταιρεία και καλείται να εκφράσει άποψη επί των παραδοτέων της, γεγονός που δημιουργεί, κατάσταση σύγκρουσης συμφέροντος.

Ο εν λόγω Λειτουργός σε σημείωμά του προς την Έφορο, ημερ. 22.5.2023, δεν διέψευσε τη συμμετοχή του στην Εταιρεία και, μεταξύ άλλων, απλώς ανέφερε ότι στις διάφορες επιτροπές που συμμετέχει, ενεργεί με συμβουλευτικό ρόλο και άρα, κατά τον ίδιο, δεν δημιουργείται οποιοδήποτε θέμα σύγκρουσης συμφέροντος.

Η Έφορος απάντησε, στις 13.6.2023, στον αρμόδιο Υφυπουργό, που είχε επίσης λάβει την καταγγελία και ζητούσε σχόλια, ότι, μεταξύ άλλων, η ΥΕΕ διατηρεί λεπτομερή αρχεία με την τήρηση του ωραρίου των υπαλλήλων και δεν έχει εντοπιστεί οποιαδήποτε παραβίαση από τον εν λόγω Λειτουργό, καθώς επίσης και ότι πρόκειται για εξάιρετο συνάδελφο, γνώστη του αντικειμένου του, ίσως ο μοναδικός στην Κύπρο. Επίσης, πληροφόρησε τον Υφυπουργό ότι δεν είναι σε θέση να γνωρίζει πώς διαθέτει τον προσωπικό του χρόνο ο συγκεκριμένος Λειτουργός.

Επιπλέον, σε απάντηση προς το δικηγορικό γραφείο της καταγγέλλουσας εταιρείας στις 15.6.2023, η Έφορος ανέφερε, μεταξύ άλλων ότι:

- ◆ Η συμμετοχή του εν λόγω Λειτουργού στο Συμβούλιο Θεώρησης Ποιότητας του έργου ζητήθηκε από τη διευθύντρια του έργου.
- ◆ Ο Λειτουργός λαμβάνει μέρος στο εν λόγω Συμβούλιο υπό το καθεστώς Παρατηρητή, χωρίς οποιαδήποτε εκτελεστική ιδιότητα ή δικαίωμα ψήφου.
- ◆ Η ΥΕΕ λειτούργησε στα πλαίσια της νομοθεσίας της και δεν έχει παραβιαστεί η πάγια τακτική της. Ο Λειτουργός ακολούθησε αυτή τη διαδικασία.
- ◆ Η παραμονή του λειτουργού στο Συμβούλιο Θεώρησης Ποιότητας του έργου παραμένει στη διακριτική ευχέρεια του αρμόδιου Υφυπουργού.

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της προς τον Υπουργό Οικονομικών, ως Πρόεδρο Συμβουλίου Εσωτερικού Ελέγχου, ημερ. 16.8.2023, αφού τον ενημέρωσε για τα πιο πάνω, εξέφρασε την έκπληξή της από τον χειρισμό που έτυχε η συγκεκριμένη καταγγελία από την Έφορο, η οποία, θεωρούμε ότι, όφειλε να προωθήσει, χωρίς καθυστέρηση, την πειθαρχική διερεύνηση της υποβληθείσας καταγγελίας κατά του λειτουργού της, που συνοψίζεται στο ότι, χρησιμοποιώντας ως βιτρίνα τη σύζυγό του, κατέχει και διευθύνει ιδιωτική εταιρεία με τεράστιο κύκλο εργασιών. Τούτο, θα ήταν υποχρέωση της Εφόρου να πράξει εάν προΐστατο οποιασδήποτε υπηρεσίας, πόσο μάλλον της ΥΕΕ που αναμένεται να τηρεί πολύ πιο αυστηρά πρότυπα ηθικής δεοντολογίας. Αντί τούτου, υποβάθμισε το θέμα κατά ένα απαράδεκτο τρόπο, συμπεριφορά που θα έπρεπε να διερευνηθεί κατά πόσο αρμόζει στο αξίωμα που κατέχει ή κατά πόσο συνιστά αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.

Υπενθυμίσαμε δε ότι, με βάση το άρθρο 4(2)(β) του περί Εσωτερικού Ελέγχου Νόμου (Ν. 114(I)/2003), η Έφορος διαπράττει πειθαρχικό παράπτωμα αν επιδειξει ανάρμοστη συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Συνεπώς, εκφράσαμε την άποψη ότι θα έπρεπε, ο Υπουργός Οικονομικών, να προωθήσει το ενδεχόμενο πειθαρχικής διερεύνησης της συμπεριφοράς της Εφόρου και ότι σε μεταγενέστερο στάδιο θα πρέπει να εξεταστεί τρόπος ώστε να διερευνηθεί πειθαρχικά η συμπεριφορά του καταγγελλόμενου λειτουργού.

Σημειώνεται ότι μετά την πιο πάνω επιστολή μας, και αφού στο μεταξύ στις 31.10.2023 ο αρμόδιος Υφυπουργός ενημέρωσε την Έφορο ότι δεν επιθυμεί την περαιτέρω εμπλοκή του εν λόγω λειτουργού στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στα έργα του Υφυπουργείου του, η Έφορος αποφάσισε να μην αναθέτει στον υπό αναφορά λειτουργό την παροχή τέτοιων συμβουλευτικών υπηρεσιών ούτε και σε άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, σε σχετική απάντησή του στις 4.1.2024, ενημέρωσε την Υπηρεσία μας ότι ο διορισμός της Εφόρου διενεργείται από το ΥΣ. Η πρόνοια που υπάρχει στη σχετική νομοθεσία, αφορά την παύση της μόνο από το ΥΣ και μόνο για οποιονδήποτε από τους ειδικούς λόγους που αναφέρονται ρητά, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο λόγος που επικαλείται η Υπηρεσία μας, ήτοι, «Λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς ή συστηματικής απουσίας ή αμέλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του». Συνεπώς, οποιαδήποτε διαδικασία ήθελε κινηθεί εναντίον της Εφόρου είναι προς τον σκοπό/για να οδηγήσει στην παύση της, αφού δεν προνοείται/προβλέπεται οποιαδήποτε άλλη διαδικασία για διερεύνηση ενδεχόμενου πειθαρχικού παραπτώματος. Καταλήγοντας, πληροφόρησε την Υπηρεσία μας ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν συμμερίζεται τη θέση μας ότι ο χειρισμός του θέματος από την Έφορο συνιστά ανάρμοστη συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, ούτε και την άποψή μας ότι θα πρέπει να διερευνηθεί πειθαρχικά για ανάρμοστη συμπεριφορά.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη θέση ότι το θέμα θα έπρεπε να αχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών ενώπιον του κατά νόμο αρμόδιου οργάνου, που είναι το ΥΣ, για περαιτέρω διερεύνηση ενδεχόμενης επίδειξης ανάρμοστης συμπεριφοράς ή αμέλειας, εκ μέρους της Εφόρου, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.

---

7. Γενικά συμπεράσματα

Η ΥΕΕ είναι μια σχετικά μικρή Υπηρεσία, με μικρό προϋπολογισμό. Από τον έλεγχο οικονομικών συναλλαγών δεν προέκυψε κάποιο ουσιαστικό εύρημα. Ωστόσο, από συγκεκριμένο συμβάν που αφορούσε εξωυπηρεσιακή δράση λειτουργού της ΥΕΕ και από τον τρόπο που αυτό έτυχε χειρισμού από την Έφορο όταν τέθηκε υπόψη της, προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Υπηρεσία δεν ακολουθεί τα επιβαλλόμενα υψηλά πρότυπα ηθικής δεοντολογίας.

---

8. Γενικές συστάσεις

Η Έφορος και οι Λειτουργοί της ΥΕΕ να τύχουν της κατάλληλης εκπαίδευσης και το Συμβούλιο Εσωτερικού Ελέγχου να ελέγξει και εποπτεύσει πιο αποτελεσματικά την τήρηση αυστηρών κανόνων ηθικής δεοντολογίας.